

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
/Калинич І. В./
« 29 » червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ У ВИЩІЙ
ШКОЛІ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.07 Географія
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання географії у вищій школі» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.07 Географія** освітньої програми **Географія**.

Розробники: Поп С.С. - професор, доктор фіз. мат. наук, завідувач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування; Жулканич Б.М. - старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

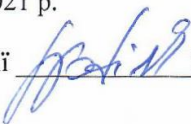
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 11 від « 25 » червня 2021 р.

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол №8 від « 29 » червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

© Поп С.С., 2021 р.

© Жулканич Б.М., 20201р.

□ © ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 105	I	I
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	2	2
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	14	2
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	71	95

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «**Методика навчання географії у вищій школі**» є: Отримання студентами теоретичних знань та практичних вмінь щодо сутності та методів надання освітніх послуг з вивчення географічних дисциплін у вищій школі, ознайомлення з формами організації навчально-виховного процесу за сучасними технологіями навчання та світоглядно-методологічними засадами освітянської діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючого, сповідуючого та примножуючого загально цивілізаційні цінності демократичного суспільства (морально-етичні, культурні, гуманістичні, доброчесності тощо).	ЗК 1
Здатність самовдосконалюватися, постійно підвищувати кваліфікацію із розумінням предметної області обраної професії, її основних концепцій, понятійно-термінологічного апарату та місця у загальній системі знань про природу і суспільство.	ЗК 2
Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово.	ЗК 3
Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності.	ЗК 4
Уміння об'єктивно оцінювати і доносити знання як до фахової аудиторії, так і до широкого загалу із використанням наукової термінології та сучасних методів і технологій презентації інформаційних матеріалів.	ЗК 8
Здатність до постійного професійного самовдосконалення, вивчення і креативного застосування досягнень національної та світової географічної науки в науковій і педагогічній діяльності.	ФК 2
Здатність розвивати викладацькі компетентності, вміння застосувати на практиці набуті географічні і психолого- педагогічні компетентності, знання сучасних методів і прийомів навчання географії у вищих навчальних закладах відповідно до вимог державних освітніх стандартів.	ФК 4
Здатність застосування новітніх інформаційних технологій та методів швидкого пошуку необхідної професійної інформації, вміння її аналізу та опрацювання з метою напрацювання ідей щодо подальшого розвитку географічної освіти та науки.	ФК 6
Здатність на глобальному, регіональному і локальному рівнях аналізувати в часі і просторі взаємопов'язані природні процеси і явища. Здатність логічного і світоглядного мислення в процесі освітньої, наукової і громадянської діяльності, осмислювати взаємозв'язки і закономірності в еколого-, гео-, соціо-просторі.	ФК 7

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання географії у вищій школі» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1.1 «Вища освіта та Болонський процес»

ОК 1.2 «Педагогіка і психологія вищої школи»

ОК 2.6 «Методологія і організація науково-педагогічних досліджень»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Географія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знання основних законів, закономірностей, понять та наукової термінології новітніх напрямків сучасної географічної освіти та науки; знання системи освіти та науки України, стану її адаптації в європейський простір.	ПРН 1
Знання принципів, методів, закономірностей, структури педагогічного процесу, новітніх освітніх засобів і технологій, які є придатними для викладання різних географічних дисциплін у вищій школі та в загальноосвітніх навчальних Знання технічних і програмних засобів для реалізації прикладних задач, закладах.	ПРН 3
Знання технічних і програмних засобів для реалізації прикладних задач, обробки баз даних з урахуванням особливостей сфери застосування у галузі географічних наук; розуміння основних операцій для використання геоінформаційних систем з відповідним програмним забезпеченням.	ПРН 7
Уміння вирішувати конкретну наукову проблему (фундаментальну або прикладну) географічної освіти і науки, використовуючи сучасні техніку, технологію, методи і методологічні підходи, здобувати нові знання і зіставляти їх з отриманими раніше, викладати їх у формі звіту, публікації, доповіді.	ПРН 9
Здатність самостійно організовувати польові природознавчі дослідження та спостереження, які необхідні для проведення практичних занять з географії та природознавства в школі, а також для проведення позашкільної красназавчої роботи, формування у молоді відповідального ставлення до екологічного стану довкілля.	ПРН 11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика навчання географії у вищій школі»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен Знати: ⇒ основні поняття та наукову термінологію новітніх напрямків сучасної географічної освіти та науки ⇒ систему освіти й науки України ⇒ основні принципи, методи й структуру педагогічного процесу, які придатні для навчання географії у вищій школі ⇒ новітні освітні технології вищої школи,	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 7

⇒ технічні й програмні засоби для провадження освітньої діяльності в сучасних умовах, в т.ч. дистанційного навчання ⇒ законодавчо-нормативну базу освітньої діяльності у вищій школі	
Вміти: ⇒ здобувати нові знання і зіставляти їх з отриманими раніше, викладати їх у формі звіту, публікації, доповіді ⇒ вирішувати конкретну наукову проблему (фундаментальну або прикладну) географічної освіти й науки, використовуючи сучасні техніку, технологію, методи і методологічні підходи ⇒ використовувати геоінформаційні системи з відповідним програмним забезпеченням ⇒ організовувати польові природознавчі дослідження та спостереження, які необхідні для проведення практичних занять з географії ⇒ застосовувати в професійній діяльності новітні освітні методики і технології	ПРН 7 ПРН 9 ПРН 11

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «**Методика навчання географії у вищій школі**» є: накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та самостійної роботи, спрямовані на оволодіння навчального матеріалу за освітньою програмою «Географія». Підсумкова оцінка іспиту виставляється студенту як за 100 бальною шкалою відповідно до Болонської системи, так і за національною чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) за відомою таблицею. Протягом семестру здійснюється поточний контроль на аудиторних заняттях і консультаціях та проміжний шляхом виконання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль – складання екзамену у формі усного опитування. Студентам, які не виявили бажання покращити отриману оцінку за накопичувально-рейтинговою системою протягом семестру виставляється на їх прохання рейтингова оцінка без складання екзамену. Оцінка «незадовільно» записується тільки у екзаменаційну відомість, а позитивні оцінки записуються у залікову книжку студента та екзаменаційну відомість згідно Болонської системи оцінювання.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: семінарські заняття, індивідуальні консультації, зворотній зв'язок на лекціях через запитання по ходу лекції або швидке тестування за матеріалом прослуханих лекцій.

Форма модульного контролю: модульні письмові контрольні роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	T6	T7	60	100
6	6	6	6	6	6	4		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість, год	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	13	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	—
Презентація інд. завдань		
Модульна контрольна робота	1	60
Разом	14	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контролю допускаються студенти, які при поточному контролі набрали не менше 10 балів (тобто 25% від максимальної оцінки поточного контролю). Оцінювання модульної контрольної роботи, яка включає три теоретичні питання сумарно за три теоретичні питання оцінюються максимально до 60 балів (по 20 балів за кожне питання). Решту 40 балів (до 100-бальної оцінки) студент накопичує проявляючи активність на семінарських заняттях та даючи правильні відповіді на запитання по ходу лекцій, а також за проміжний експрес тестовий письмовий контроль пройденого програмного матеріалу в ході лекцій.

Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту) (у разі потреби)

Курсова робота не передбачена навчальним планом дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Результат підсумкового семестрового контролю за 100-бальною шкалою викладач оголошує студентам на останньому семінарському занятті. Він включає бали отримані при поточному, проміжному та модульному контролі. Студент може покращити позитивну підсумкову оцінку складаючи усний екзамен за програмою дисципліни або йому виставляються підсумкова семестрова оцінка у екзаменаційну відомість та залікову книжку за його бажанням.

Екзамен проводиться у формі усного опитування з метою з'ясування рівня знань студентів, які виявили бажання покращити підсумкову семестрову оцінку, яку отримано за накопичувальною кредитно-бальною системою, однак не менше 60 балів. Обов'язково складають екзамен студенти, які мають підсумкову семестрову оцінку від 35 до 59 балів (FX), а студенти, які отримали нижче 35 балів не мають права складати екзамен з можливістю повторного вивчення дисципліни..

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Концептуальні напрями розвитку географічної вищої освіти в Україні

Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни «Методика навчання географії у вищій школі». Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки магістра спеціальності 014.07 Середня освіта. Географія. Мета та основні завдання дисципліни. (2 год)

Тема 2. Форми організації навчального процесу у вищій школі. Аудиторні навчальні заняття: лекція, лабораторні, практичні, семінарські. Позааудиторні заняття: індивідуальні заняття під керівництвом викладача, консультації, самостійна робота. Практична підготовка: навчальні, виробничі, педагогічні практики. Контрольні заходи: заліки, екзамени, державна атестація (комплексні іспити, захисти кваліфікаційних робіт) (2 год)

Тема 3. Основні поняття: компетенція, компетентність, освітня компетенція, географічні компетенції (ключові, міжпредметні, предметні). Компетентісно-зорієнтоване навчання, як одне із завдань реформування вищої освіти України. (2 год)

Змістовий модуль 2. Методи навчання географічних дисциплін у вищій школі.

Тема 4. Методи і методичні підходи (прийоми) формування географічних знань. Систематизація методів навчання географії: вербальні, ілюстративно-демонстраційні, прикладні прийоми навчання. (2 год)

Тема 5. Методи викладання географії: ілюстративно-інформаційний, репродуктивний, проблемний, частково-науковий, дослідницький, географічного моделювання. (2 год)

Тема 6. Проблемно-орієнтоване навчання географії. Формування навчальної проблеми та підходи до її розв'язання. Роль розв'язування географічних задач. (2 год).

Тема 7. Теоретичні та емпіричні географічні знання: методичні підходи щодо їх викладання. (2 год)

Тема 8. Способи досягнення якості знань майбутніх вчителів географії в аудиторних та позааудиторних заняттях. Роль навчальних, виробничих і педагогічних практик та науково-дослідницької роботи студентів для набуття фахових компетентностей. Форми та засоби їх проведення. (2 год)

Тема 9. Роль особистості та ораторського мистецтва педагога, культури його комунікацій із здобувачами вищої освіти в аудиторних та позааудиторних видах навчального процесу, виховання високих морально-етичних цінностей у здобувачів вищої освіти власним прикладом. (2 год)

Тема 10. Сучасні можливості використання новітніх інформаційних технологій та техніки для викладання географічних дисциплін у вищій школі та для проведення географічних наукових досліджень, зокрема дистанційними методами. (2 год)

6.2. Структура навчальної дисципліни (для денної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1.						
Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни «Методика викладання географії у вищій школі». Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки магістра спеціальності 014.07 Середня освіта. Географія. Мета та основні завдання дисципліни.	9	2	1			6

Тема 2. Форми організації навчального процесу у вищій школі. Аудиторні навчальні заняття: лекція, лабораторні, практичні, семінарські. Позааудиторні заняття: індивідуальні заняття під керівництвом викладача, консультації, самостійна робота. Практична підготовка: навчальні, виробничі, педагогічні практики. Контрольні заходи: заліки, экзамени, державна атестація (комплексні іспити, захисти кваліфікаційних робіт)	10	2	1			7
Тема 3. Основні поняття: компетенція, компетентність, освітня компетенція, географічні компетенції (ключові, міжпредметні, предметні). Компетентнісно-зорієнтоване навчання, як одне із завдань реформування вищої освіти України.	12	2	1			9
Тема 4. Методи і методичні підходи (прийоми) формування географічних знань. Систематизація методів навчання географії: вербальні, ілюстративно-демонстраційні, прикладні прийоми навчання.	12	2	2			8
Тема 5. Методи викладання географії: ілюстративно-інформаційний, репродуктивний, проблемний, частково-науковий, дослідницький, географічного моделювання.	12	2	2			8
Тема 6. Проблемно-орієнтоване навчання географії. Формування навчальної проблеми та підходи до її розв'язання. Роль розв'язування географічних задач	10	2	2			6
Тема 7. Теоретичні та емпіричні географічні знання: методичні підходи щодо їх викладання	10	2	1			7
Тема 8. Способи досягнення якості знань майбутніх вчителів географії в аудиторних та позааудиторних заняттях. Роль навчальних, виробничих і педагогічних практик та науково-дослідницької роботи студентів для набуття фахових компетентностей. Форми та засоби їх проведення.	10	2	2			6
Тема 9. Роль особистості та ораторського мистецтва педагога, культури його комунікацій із здобувачами вищої освіти в аудиторних та позааудиторних видах навчального процесу, виховання високих морально-етичних цінностей у здобувачів вищої освіти власним прикладом.	10	2	1			7
Тема 10. Сучасні можливості використання новітніх інформаційних технологій та техніки для викладання географічних дисциплін у вищій школі та для проведення географічних наукових досліджень, зокрема дистанційними методами	10	2	1			7
Разом за модуль	105	20	14			71
Разом за семестр	105	20	14			71

6.2. Структура навчальної дисципліни (для заочної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання:	

	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1.						
Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни «Методика викладання географії у вищій школі». Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки магістра спеціальності 014.07 Середня освіта. Географія. Мета та основні завдання дисципліни.	9,5	0,5				7
Тема 2. Форми організації навчального процесу у вищій школі. Аудиторні навчальні заняття: лекція, лабораторні, практичні, семінарські. Позааудиторні заняття: індивідуальні заняття під керівництвом викладача, консультації, самостійна робота. Практична підготовка: навчальні, виробничі, педагогічні практики. Контрольні заходи: заліки, екзамени, державна атестація (комплексні іспити, захисти кваліфікаційних робіт)	11	1				10
Тема 3. Основні поняття: компетенція, компетентність, освітня компетенція, географічні компетенції (ключові, міжпредметні, предметні). Компетентнісно-зорієнтоване навчання, як одне із завдань реформування вищої освіти України.	11	1				10
Тема 4. Методи і методичні підходи (прийоми) формування географічних знань. Систематизація методів навчання географії: вербальні, ілюстративно-демонстраційні, прикладні прийоми навчання.	11,5	1	0,5			10
Тема 5. Методи викладання географії: ілюстративно-інформаційний, репродуктивний, проблемний, частково-науковий, дослідницький, географічного моделювання.	11	0,5	0,5			10
Тема 6. Проблемно-орієнтоване навчання географії. Формування навчальної проблеми та підходи до її розв’язання. Роль розв’язування географічних задач	11,5	1	0,5			10
Тема 7. Теоретичні та емпіричні географічні знання: методичні підходи щодо їх викладання	11	1				10
Тема 8. Способи досягнення якості знань майбутніх вчителів географії в аудиторних та позааудиторних заняттях. Роль навчальних, виробничих і педагогічних практик та науково-дослідницької роботи студентів для набуття фахових компетентностей. Форми та засоби їх проведення	10,5	0,5	0,5			10
Тема 9. Роль особистості та ораторського мистецтва педагога, культури його комунікацій із здобувачами вищої освіти в аудиторних та позааудиторних видах навчального процесу, виховання високих	9,5	0,5				9

морально-етичних цінностей у здобувачів вищої освіти власним прикладом.						
Тема 10. Сучасні можливості використання новітніх інформаційних технологій та техніки для викладання географічних дисциплін у вищій школі та для проведення географічних наукових досліджень, зокрема дистанційними методами	9,5	0,5				9
Разом за модуль	105	8	2			95
Разом за семестр	105	8	2			95

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Форми організації навчального процесу у вищій школі. Аудиторні навчальні заняття: лекція, лабораторні, практичні, семінарські. Позааудиторні заняття: індивідуальні заняття під керівництвом викладача, консультації, самостійна робота. Практична підготовка: навчальні, виробничі, педагогічні практики. Контрольні заходи: заліки, екзамени, державна атестація (комплексні іспити, захисти кваліфікаційних робіт)	2	
2	Тема2. Методи і методичні підходи (прийоми) формування географічних знань. Систематизація методів навчання географії: вербальні, ілюстративно-демонстраційні, прикладні прийоми навчання.	2	0,5
3	Тема 3. Методи викладання географії: ілюстративно-інформаційний, репродуктивний, проблемний, частково-науковий, дослідницький, географічного моделювання	2	0,5
4	Тема 4. Проблемно-орієнтоване навчання географії. Формування навчальної проблеми та підходи до її розв'язання. Роль розв'язування географічних задач	2	0,5
5	Тема 5. Способи досягнення якості знань майбутніх вчителів географії в аудиторних та позааудиторних заняттях. Роль навчальних, виробничих і педагогічних практик та науково-дослідницької роботи студентів для набуття фахових компетентностей. Форми та засоби їх проведення	2	0,5
6	Тема 6. Сучасні можливості використання новітніх інформаційних технологій та техніки для викладання географічних дисциплін у вищій школі та для проведення географічних наукових досліджень, зокрема дистанційними методами	2	
7	Тема 7. Роль особистості та ораторського мистецтва педагога, культури його комунікацій із здобувачами вищої освіти в аудиторних та позааудиторних видах навчального процесу	1	
	Модульна контрольна робота	1	
Разом		14	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1	Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни. Форми організації навчального процесу. Аудиторні навчальні заняття: лекція, лабораторні, практичні, семінарські. Позааудиторні заняття: індивідуальні, консультації, самостійна робота.	8	11
2	Тема 2. Практична підготовка: навчальні, виробничі, педагогічні практики. Контрольні заходи: заліки, екзамени, державна атестація (комплексні іспити, захисти кваліфікаційних робіт	9	12
3	Тема 3. Основні поняття: компетенція, компетентність, освітня компетенція, географічні компетенції (ключові, міжпредметні, предметні). Компетентнісно-зорієнтоване навчання.	9	12
4	Тема 4. Методи і методичні підходи (прийоми) формування географічних знань. Систематизація методів навчання географії. Вербальні, ілюстративно-демонстраційні і прикладні прийоми навчання.	9	12
5	Тема 5. Методи викладання географії: ілюстративно-інформаційний, репродуктивний, проблемний, частково-науковий, дослідницький, географічного моделювання.	9	12
6	Тема 6. Проблемно-орієнтоване навчання географії. Формування навчальної проблеми та підходи до її розв'язання. Роль розв'язування географічних задач.	9	12
7	Тема 7. Способи досягнення якості знань майбутніх вчителів географії в аудиторних та позааудиторних заняттях. Роль навчальних, виробничих і педагогічних практик та науково-дослідницької роботи студентів для набуття фахових компетентностей	9	12
8	Тема 8. Вплив сучасних інформаційних технологій та техніки на форми та засоби викладання географії. Роль ораторського мистецтва педагога, культури його комунікацій із здобувачами вищої освіти в аудиторних та позааудиторних видах навчального процесу	9	12
Разом		71	95

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

Індивідуальні завдання не передбачені за навчальним планом.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекції; Дидактичні матеріали: електронні варіанти навчально-методичних матеріалів, завдання для модульного та підсумкового контролю, матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle».

Програмне забезпечення наявне в комп'ютерних класах та індивідуальне у студентів і викладачів.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс]. Навч. посіб. Уклад. І. О. Казак. - К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. –

https://ela.kpi.ua › bitstream › Kazak_I.O.

2. Касіяник І.П., Мисько В.З. Методика навчання географії (теоретичний аспект). Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута»», 2017. – 214 с.
3. Методика викладання географії у вищій школі. Навчальний посібник / Уклад. О.В.Браславська, Л.М.Запорожець – Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. – 186 с.
4. Чубрей О.С. Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: монографія. Чернівці: Технодрук, 2020. - 376 с.
5. Корнєєв В. П. Технології в навчанні географії: Посібник. – Х.: Основа, 2004.- 111 с.

Додаткова література

1. Ільченко А.М., Шайко С.В. Вища освіта і Болонський процес. Навч.-метод. посібник. Полтава: РВВ ПДАА, 2014.-316 с. <https://mon.gov.ua/ua/tag/vishcha-osvita>
2. Самойленко В.М. Статистичні та стохастичні математичні методи в географії: електронний підручник / В.М. Самойленко, О.М. Топузов. – К.: Ніка- Центр, 2011 – СД, ISBN 978 – 966 -252-580-6.
3. Закон України «Про вищу освіту» в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
Положення про освітній процес в УжНУ
4. Гурська О. Місце та роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі. Витоки педагогічної майстерності. Сер. Пед. науки. 2014. Вип. 13. С. 103–107.
5. Єльнікова Г. Про впровадження компетентнісного підходу в навчальний процес вищого навчального закладу. Теорія та методика управління освітою. 2010. № 5. С. 11. URL: <http://tme.umo.edu.ua>.
6. Остроух В.І. Електронні картографічні посібники як форма реалізації інноваційних технологій в освітньому процесі // Географія в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 85 років – досягнення та перспективи (GTSM): Матеріали міжнар. наук-практ. конфер. (м.Київ, 30-31 березня 2018 р.)/ гол. ред. колегії Я.Б. Олійник – К.: Прінт-Сервіс, 2018 – 361 с., С. 311-314.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.geograf.com.ua/>
2. <http://geopom.at.ua/>
3. <http://rozumniki.net/catalog/products/geografiya>
4. <http://geo-klass.at.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2020/ 2021 н.р. без змін; зі змінами (Додаток 1).
21 (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____ Поп С.С.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Додаток 2.

1. Значимість дисципліни для підготовки майбутнього вчителя географії.
2. Зв'язок дисципліни «Методика викладання географії у ВШ» з іншими курсами спеціальності 014.07. Середня освіта. Географія.
3. Основні завдання дисципліни «Методика викладання географії у ВШ».
4. Рівні та ступені географічної освіти в Україні.
5. Культура комунікацій із здобувачами в аудиторних і позааудиторних заняттях.
6. Освітня програма та її структурні елементи з підготовки вчителя географії.
7. Державний стандарт та навчальний план спеціальності.
8. Навчальна програма спеціальності та робоча навчальна програма дисципліни. Силабус.
9. Форми організації навчання у вищій школі.
10. Лекція як вид навчального заняття.
11. Лабораторне заняття як вид навчального заняття.
12. Практичне і семінарське заняття як вид навчального заняття.
13. Види позааудиторних занять.
14. Сутність індивідуального заняття.
15. Роль та види консультацій у підготовці фахівців.
16. Самостійна робота та її значимість в організації навчального процесу.
17. Практична підготовка як форма організації навчального процесу.
18. Форми контролю та оцінювання якості знань студентів.
19. Сутність понять «освітня компетенція», «географічна компетенція» та «географічна компетентність».
20. З'ясуйте географічні компетенції: ключові, міжпредметні, предметні.
21. Охарактеризуйте систематизацію прийомів навчання (вербальні, ілюстративно-демонстраційні, прикладні).
22. З'ясуйте пояснювальне та проблемне навчання географії.
23. Формування навчальної проблеми та способи її розв'язання.
24. Формування емпіричних та теоретичних географічних знань.
25. Географічні задачі, їх класифікація та роль в навчанні.
26. Пояснювальне та проблемне навчання географії.
27. Формування вмінь і навичок для практичного використання теоретичних знань.
28. Систематизація методів навчання географії.
29. Вербальні прийоми навчання географії.
30. Ілюстративно-демонстраційні прийоми навчання.
31. Прикладні прийоми навчання.
32. Охарактеризуйте засоби навчання географії та роль карт і наочних засобів.
33. Роль сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій навчання географії.
34. Охарактеризуйте основні методи навчання географії.
35. Ілюстративно-інформаційний метод викладання географії у вищій школі.
36. Репродуктивний метод викладання географії.
37. Проблемний метод у викладанні географії.
38. Частково-науковий метод викладання географії.
39. Дослідницький метод викладання географії.
40. Метод моделювання у викладанні географії.
41. Роль навчальних, виробничих та педагогічних практик у підготовці вчителя географії.
42. Кваліфікаційні роботи у підготовці географа та дотримання академічної доброчесності.
43. Значимість участі в олімпіадах, конкурсах, конференціях, семінарах.
44. Ораторське мистецтво педагога.